

NACKA KOMMUN

Regeringsbeslut 1:3

2014-07-10

M2013/2698/Me

Miljödepartementet

JM AB c/o advokat Carolina Gustavsson och jur.kand. Emma Thulin Landahl Advokatbyrå Box 19143 104 32 STOCKHOLM

Överklagande i fråga om interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § miljöbalken avseende naturreservatet Skuruparken, Nacka kommun

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen avslår överklagandet.

Ärendet

Kommunfullmäktige i Nacka kommun beslutade den 12 december 2011 att bilda naturreservatet Skuruparken i kommunen. Kommunfullmäktige beslutade samtidigt, med stöd av 7 kap. 24 § miljöbalken, om interimistiskt förbud mot att vidta åtgärder som angetts i A-delen av föreskrifterna till det beslutade naturreservatet.

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation, kulturhistoria och biologisk mångfald. Det kulturhistoriska värdet består framförallt i området som engelsk landskapspark och det samverkar till stor del med dagens rekreationsvärde. Rekreationsvärdet består främst i lättillgängliga upplevelser av omväxlande natur med stränder och vatten, ädellövträd, kulturmiljöer och äldre barrskog. De biologiska naturvärdena är framförallt knutna till äldre träd och skog med ek och tall.

JM AB (bolaget) överklagade kommunens beslut och yrkade bland annat att beslutet om interimistiskt förbud skulle inhiberas. Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade att avslå yrkandet om inhibition. Bolaget överklagade därefter länsstyrelsens beslut till regeringen som avslog överklagandet. I beslut den 13 september 2013 upphävde sedan länsstyrelsen reservatsbeslutet och återförvisade ärendet till Nacka kommun för fortsatt handläggning, se bilagan. Länsstyrelsen ändrade beslutet om interimistiskt förbud endast på så sätt att det tidsbegränsades till den 12 december 2014.

Tegelbacken 2

Bolaget har nu överklagat länsstyrelsens beslut om det interimistiska beslutet till regeringen. Till stöd för överklagandet har bolaget anfört bland annat följande. Länsstyrelsen har upphävt kommunens beslut om bildande av naturreservat, men inte det interimistiska förbudet. Möjligheten att meddela interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § miljöbalken syftar till att under en begränsad tid förbjuda vissa åtgärder som kan innebära att skyddsintresset med ett tilltänkt reservat motverkas. Det av Nacka kommun beslutade förbudet och föreskrifterna är långtgående och beaktar inte den pågående markanvändningen. Varken Nacka kommun eller länsstyrelsen har gjort en tillräcklig intresseavvägning mellan allmänna och enskilda intressen. De allmänna intressena för att skydda området överväger inte den omfattande inskränkning som det beslutade förbudet och föreskrifterna innebär för markägaren och övriga sakägare. Skäl saknas därmed att meddela interimistiskt förbud.

Bolaget är ägare till fastigheterna Sicklaön 73:10 och 208:15 i Nacka kommun. För området Skuruparken har tidigare förts diskussioner om detaljplaneläggning som park- och naturmark samt exploatering av delar av fastigheterna för uppförande av bostäder. Diskussionerna har pågått mellan bolaget och Nacka kommun alltsedan början av 2000-talet. I Nacka kommuns översiktsplan från 2002 redovisas området som bebyggelseområde. I markanvändningskartan till den detaljplan som diskuterades är området markerat som gårds-, park- och fritidsanläggning, men även som institution, verksamhet med låg täthet samt flerbostadshus.

En grundläggande princip är att en inskränkning i enskildas rätt att använda mark eller vatten inte ska gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Eftersom länsstyrelsen har upphävt beslutet finns det skäl att noggrant överväga om det interimistiska förbudet ska kvarstå. Kommunen har inte klart formulerat vad som är särskilt skyddsvärt med området, utan endast presterat en allmän beskrivning av området där detta har stora värden ur natur-, kultur- och rekreationssynpunkt. Något naturreservat behövs inte för att uppfylla Nacka kommuns syften, utan dessa kan uppfyllas genom andra åtgärder där såväl fastighetsägarens som arrendatorernas rättigheter respekteras.

Området är i dag tillgängligt för allmänheten med begränsning av upplåtna arrenderätter. Det finns möjligheter att ströva fritt eller längs de naturliga stigarna i området i enlighet med allemansrätten. Behovet av strövområden är tillgodosett. Området skyddas också av regelverket för strandskyddsdispens. Kommunen har inte redovisat på vilket sätt förbuden är nödvändiga för att tillgodose tilltänkt skydd. Det har inte heller redovisats några närmare skäl för behovet av ett interimistiskt förbud. Att det är möjligt att vidmakthålla ett beslut om interimistiskt förbud även om beslutet om naturreservat är upphävt är inte ensamt skäl för att låta det interimistiska beslutet bestå. Inte heller länsstyrelsen motiverar varför förbuden skulle behövas. Eventuella skyddsintressen är i vart fall

inte så väl utvecklade och reella att fastighetsägaren och andra sakägare skäligen ska behöva tåla begränsningar i sin användning.

Länsstyrelsen upphävde reservatbeslutet eftersom sakägare inte hade delgetts på ett korrekt sätt. Det kan därför ifrågasättas om kommunen har gjort en korrekt avvägning mellan enskilda och allmänna intressen eftersom det finns tveksamheter avseende hur arrendatorer till fritidshus i närheten har haft möjlighet att föra fram sina intressen. Varken kommunen eller länsstyrelsen har beaktat förekomsten av befintliga bostadsarrenden och på vilket sätt föreskrifterna och förbuden påverkar pågående markanvändning. Beslutet medför synnerliga olägenheter för bolaget i den pågående markanvändningen eftersom det omöjliggör exploatering.

Skälen för regeringens beslut

När en fråga har väckts om att ett område ska skyddas som naturreservat får länsstyrelsen eller kommunen enligt 7 kap. 24 § miljöbalken för viss tid, dock högst tre år, meddela förbud mot att sådana åtgärder vidtas utan tillstånd som berör området och som strider mot syftet med det tilltänkta skyddet.

Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut avseende det interimistiska förbudet och yrkat att det ska upphävas. Regeringen finner dock inte att det föreligger skäl att upphäva det interimistiska beslutet. Överklagandet bör därför avslås.

På regeringens vägnar

Lena Æk

Astrid Öfverholm

Kopia till

Socialdepartementet Kulturdepartementet Naturvårdsverket

Länsstyrelsen i Stockholms län (handlingar återsänds)

Nacka kommun

Enheten för överklaganden Jörgen Warstrand 08-7855043

BESLUT

Datum 2013-09-13

Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 • 5051-1105-2012

Se sändlista

Overklagande av Nacka kommuns beslut att inrätta naturreservatet Skuruparken

Beslut

Länsstyrelsen avvisar Skuruparkens Stugförenings överklagande.

Länsstyrelsen upphäver beslutet att förklara det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat och återförvisar ärendet i denna del till Nacka kommun för fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen ändrar beslutet om interimistiskt förbud endast på så sätt att det ska gälla till den 12 december 2014. Det område som avses med förbudet framgår av bilaga 2.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Nacka kommun beslutade den 12 december 2011, § 349, att med stöd av 7 kap. 4, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, MB, förklara det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterade oktober 2011. Vidare beslutade kommunfullmäktige om interimistiskt förbud enligt 7 kap. 24 § MB för åtgärder i det område som omfattas av beslutet om naturreservat. De åtgärder som förbjuds ska vara de som anges i Adelen i föreskrifterna till det beslutade naturreservatet, se bilaga 1. Av beslutet framgår i övrigt bl.a. följande. Området benämnt Skuruparken har stora värden ur natur-, kultur- och rekreationssynpunkt. Syftet med att inrätta Skuruparken som naturreservat är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation, kulturhistoria och biologisk mångfald. Skälet till beslutet om interimistiskt förbud är att markägare och sakägare inte ska kunna vidta åtgärder som kan innebära en privatisering av mark.

Kommunfullmäktiges beslut har överklagats av JM AB (Länsstyrelsens beteckning 5051-38144-2011), Michael Schatz (Länsstyrelsens beteckning 5051-1101-2012), Skuruparkens Stugförening (Länsstyrelsens beteckning 5051-

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

1103-2012) samt **Britt Sjölund** (Länsstyrelsens beteckning 5051-1105-2012) enligt nedan.

JM AB, ägare till fastigheterna Sicklaön 73:10 och 208:15 inom vilka naturreservatet ska anordnas, yrkar att beslutet ska undanröjas. Som det får förstås yrkar bolaget i andra hand att fastigheternas nordvästra del undantas från reservatsbildningen.

Som grund för upphävandet av beslutet om naturreservatet anför JM AB bl.a. följande. Naturreservatet omfattar inte det som benämns engelska parken. Den påverkan som skett genom Skurubron innebär att de eventuella rester av en engelsk park som kan föreligga ligger på den sida som inte blir naturreservat. Beträffande friluftsliv och rekreationsvärdet redovisas i föreskrifterna till reservatet att området i sin helhet är av värde framför allt för närrekreation genom sin lättillgänglighet och omväxlande natur. Detta är värden som gäller redan idag, dock naturligtvis med förståelse och acceptans av befintliga bostadsarrenden. Beskrivningen av biotopskyddet ger inte företräde för bedömning av bevarande. Framför allt inte med beaktande av befintlig pågående markanvändning. Något naturreservat erfordras inte för att uppfylla de syften som redovisats. Området, med de bevarandeintressen som finns, skyddas redan i dagsläget av de regler som gäller för strandskydd i miljöbalken. De önskemål som föreligger beträffande bevarande och utveckling av områdets kulturhistoriska värden, rekreation och biologisk mångfald, går väl att uppfylla även med beaktande av fastighetsägarens och arrendatorernas rättigheter. I vart fall är dessa skyddsintressen inte så väl utvecklade och reella att fastighetsägaren är skyldig att tåla inrättandet av ett naturreservat. Inrättandet av naturreservatet innebär för bolaget synnerliga olägenheter i den pågående markanvändningen. Exploatering av fastigheterna omöjliggörs helt, vilket innebär att fastighetsinnehavet blir onyttigt. Bolaget har till kommunen, bl.a. i diskussioner om detaljplanearbetet, redovisat och tidigare även fått acceptans för en exploatering i anslutning till redan befintlig bebyggelse. Diskussioner om rekreationsvärden och biologisk mångfald sker från kommunens sida utan redovisning och acceptans av att det redan idag finns 69 befintliga bostadsarrenden på området. Föreskrifterna för reservatet har framtagits utan beaktande av befintliga bostadsarrenden. Detta är inte godtagbart och acceptabelt för att få en korrekt avvägning och proportionalitet mellan allmänna och enskilda intressen. Allmänhetens tillgänglighet till området är inte begränsat i dagsläget utöver vad som gäller i förhållande till dessa bostadsarrenden. Det finns naturliga stigar och möjlighet att fritt ströva inom området i dess helhet i enlighet med den allemansrätt som råder.

Bolaget yrkar dessutom att det interimistiska förbudet ska inhiberas. Som grund för yrkandet i den delen anförs bl.a. följande. Beslutet saknar redovisning över vilka sakägare som finns. Åtgärderna som avses med skyddet ska specificeras och vara nödvändiga. Kommunen har inte utvecklat behovet eller på annat sätt angivit varför det erfordras ett interimistiskt beslut. Kommunen beaktar inte den

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

pågående verksamheten, dvs. de befintliga bostadsarrendena, och på vilket sätt föreskrifterna och förbuden påverkar dessa. Detta är en allvarlig brist.

Michael Schatz, stugägare och arrendator i Skuruparken, yrkar i första hand att beslutet ska undanröjas. Som det får förstås yrkar han i andra hand bl.a. att vissa ändringar ska göras i de beslutade föreskrifterna för reservatet.

Som grund för överklagandet anför han bl.a. följande. Den 13 juni 2007 beslutade miljö- och stadsbyggnadsnämnden att ett förslag om inrättandet av naturreservat Skuruparken skulle skickas ut på samråd till ett flertal remissinstanser. Remissbehandlingen skedde under tiden 5 juli 2007 till 30 september 2007 och en sammanställning av remissvaren stod slutligen färdig den 9 augusti 2010. I detta remissförslag berördes ej de befintliga stugorna i området och under avsnittet Intresseprövning framgick att någon eventuell avveckling av stugorna inte var knuten till naturreservatsbeslutet. Därför gjordes ej heller någon intresseprövning i detta avseende. Den 22 september 2010 togs ett nytt beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden gällande ett reviderat förslag till naturreservatet. I detta beslut stipuleras att stugorna i området måste "avvecklas" och i en senare formulering från december 2011, att de "ska minimeras". Någon redovisning av remissvar eller synpunkter på det reviderade naturreservatsförslaget har kommunen ej låtit göra. Inte heller har någon egentlig intresseprövning gjorts vilket medför att naturreservatsbeslutet har tagits på bristfälliga grunder. Beslutet innehåller således felaktigheter på en rad olika områden och kan inte anses uppfylla de kriterier som miljöbalken föreskriver för ett rättssäkert beslutsunderlag. De enskildas ägande- och nyttjanderätt kränks påtagligt. Närvaron av stugorna har under årens lopp på intet sätt hindrat allmänhetens möjligheter till rekreation i parken. De har heller inte hotat områdets biologiska mångfald, vilken är intakt med nuvarande markanvändning. De utgör dessutom en självklar del av områdets moderna kulturhistoria. Stugorna kan ej anses hindra allmänna intressen i en så hög utsträckning att deras antal måste minimeras. Stugägarnas intresse att få bevara sina stugor måste därför anses väga tyngre. I det beslut som nu föreligger är skötselföreskrifterna så formulerade att de strider mot stugägarnas intressen på ett sådant sätt att de påtagligt försvårar fortsatt nyttjande av fastigheterna. Parkens historia under 1700-talet är väl redogjord för i reservatsbeslutet. Den engelska park som anlades i området under denna historiska period finns utförligt beskriven, liksom den spännande odlingshistorien under 1800-talet. Värt att understryka är dock att de centrala delarna av den engelska parken var belägen på en annan plats, norr om den som nu är föremål för naturreservatsplaner. Detta framgår bara vagt av materialet. 1900-talets historia är däremot mycket sparsamt beskriven.

Skuruparkens Stugförening anför i huvudsak i enlighet med Michael Schatzs överklagande.

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

Britt Sjölund, stugägare och arrendator i Skuruparken, yrkar att beslutet ska upphävas. Som grund för yrkandet anför hon bl.a. följande. Hon har i egenskap av sakägare inte delgetts förslaget att inrätta naturreservatet. Markägaren, JM AB, skickar årligen ut avier på arrendet till stugägarna så namn och adresser är väl kända. Även Skuruparkens stugägarförening har namn och adress till stugägarna. Det hade varit möjligt för kommunen att samråda med sakägarna genom direktkontakt. I stället har kommunen valt att införa en annons om kungörelsedelgivning i tidningarna DN och SvD. Hon noterade delgivningskungörelsen, införd i SvD den 11 oktober 2010, om ett omarbetat förslag till reservatet där det angavs att handlingar skulle finnas på biblioteket i Nacka Forum och i utställningshallen i Nacka Stadshus. Hon besökte därför biblioteket den 16 oktober 2010 för att studera förslaget men hittade ingen utställning. Bibliotekschefen kunde inte heller hitta några handlingar alls i ärendet. Den 5 november 2010 besökte hon Nacka Stadshus men inte någon utställning i utställningshallen. Med hjälp av personal fick hon ta del av några handlingar om förslaget. Det viktigaste dokumentet i skriften Skuruparken Naturreservat i Nacka Föreskrifter – Avgränsning – Skötselplan Reviderad september 2012 saknades. Personal har intygat vilka handlingar hon kunde ta del av. Kungörelsedelgivning är inte tillräckligt för att nå ett begränsat antal sakägare då namn och adress är kända. Förslaget till reservatet har inte varit utställt enligt anvisningar i kungörelsedelgivningen.

Till sitt överklagande har hon fogat bl.a. en kopia av ett utdrag ur Svenska Dagbladet den 11 oktober 2010 samt ett intyg från personal vid Nacka kommun angående tillgång till utställda handlingar.

Nacka kommun har beretts möjlighet att yttra sig över överklagandena och bestrider därvid yrkandena i överklagandena och yrkar att beslutet om naturreservat och det interimistiska förbudet ska kvarstå.

Vad gäller JMs överklagande anför kommunen bl.a. följande. Att bevara Skuruparken som grönområde tillgängligt för allmänheten har länge har varit ett intresse i kommunen. Det har inte beslutats om några byggrätter i området. JM AB och även Michael Schatz anger i sina överklaganden att den engelska landskapsparken inte låg inom det område som omfattas av beslutet om naturreservat. Detta stämmer inte. Huvuddelen av parken låg inom området, endast en mindre del i väster låg utanför. Då inte hela parken idag finns bevarad är det av största vikt att bevara återstående delar. Ytterligare styckningar av den historiska parken skulle kraftigt försämra områdets rekreations- och kulturhistoriska värde. Strandskyddet täcker inte hela området och dessa bestämmelser bedömdes inte ensamt vara tillräckliga för att bevara, skydda och tillgängliggöra området. Det är av stor vikt att den nordvästra delen av området ingår i naturreservatet för att förhindra upplevelsestörande ingrepp längs gångvägen. I reservatets syfte anges bl.a. att rekreationsvärdet främst består av lättillgängliga upplevelser av omväxlande natur med ädellövträd och

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

kulturmiljöer. Just detta erbjuds i den aktuella nordvästra delen. Området i nordväst uppvisar även naturvärden med inslag av arter som indikerar ytligt vatten såsom klibbal och salixarter. Denna typ av biotop återfinns inte på något annat ställe inom det föreslagna reservatet. Marken i denna del är dessutom en rest och en del av den ängsmark som fanns i den engelska landskapsparken. Ett bevarande av öppenheten utan bebyggelse har stort kulturhistoriskt värde. Ett utmärkande drag i de engelska landskapsparkerna var kontraster, bl.a. mellan öppet och slutet och olika typer av landskapsrum. För att uppleva och bevara platsens kulturhistoriska värden krävs därför ett skydd av såväl de låglänta delarna i väster som de mer höglänta och bergiga delarna i öster. Av bl.a. denna anledning är också den aktuella marken i nordväst klassad med högsta kulturvärde vid den inventering som gjordes vid framtagandet av reservatets föreskrifter. En jämförelse kan inte göras med den bedömning som gjordes för att avsätta ett område för en förändrad brokonstruktion över Skurusundet. Hänsynen till en förändrad brokonstruktion togs för ett tungt vägande allmänt intresse av förbättrade kommunikationer. Vad gäller avvägningen mellan intressena att få bygga ut mer och att skydda, bevara och att underlätta tillgängligheten för allmänheten anser kommunen att det senare intresset väger mycket tyngre. De mycket höga natur-, kultur- och rekreationsvärdena samt skyddsbehovet av dessa värden beskrivs utförligt i beslutet. Det interimistiska förbudet är nödvändigt för att förhindra ytterligare privatiserande åtgärder, som minskar det allmänna rekreationsvärdet, under tiden för prövningen av överklagandena. Redan idag finns det stugor och anläggningar som ligger mycket nära stigar och som kan hindra tillgängligheten för allmänheten.

Vad gäller <u>Michael Schatzs överklagande</u> anför kommunens bl.a. följande. Flera förslag till naturreservat i Skuruparken har tagits fram och två samråd har hållits, ett 2007 och ett 2010. Efter samrådet 2010 gjordes en viss omarbetning av förslaget, framför allt angående skrivningen om stugorna med anledning av inkomna remissvar. Bedömningen gjordes att omarbetningarna var i mer positiv riktning med viss hänsyn till remissvaren varför ett nytt samråd inte behövdes. Kommunen vill betona att föreskrifterna för naturreservatet inte på något sätt reglerar ett borttagande av stugor. Målsättningen är dock att på sikt minimera antalet stugor.

Vad gäller <u>Britt Sjölunds överklagande</u> anför kommunens bl.a. följande. Inför samrådet 2010 lades handlingar i ärendet ut i biblioteket i Nacka Forum och i utställningshallen i Nacka stadshus. Kommunen beklagar att Britt Sjölund inte kunde hitta alla handlingar vid sina besök i dessa lokaler. Det kan hända att någon av misstag fick med sig någon handling, men givetvis borde denna ha ersatts. Det kan konstateras att Britt Sjölund ändå har lämnat ett remissvar 2010. Kungörelsedelgivning var befogat då antalet sakägare är stort, cirka 70 stycken, och alla inte är kända. Det finns till exempel stugor som är förfallna och verkar övergivna men kan ha ägare.

Datum 2013-09-13 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

Länsstyrelsen har i ett delbeslut den 12 juni 2012 avslagit JM ABs yrkande om inhibition av det interimistiska förbudet. **Regeringen**, miljödepartementet, har den 30 augusti 2012 avslagit JM ABs överklagande av Länsstyrelsens delbeslut.

Motivering

Länsstyrelsen prövar nu ärendet slutligt.

Fråga om klagorätt

Fråga är om Skuruparkens Stugförening har rätt att överklaga kommunfullmäktiges beslut.

Regler om inrättande av ett naturreservat finns i miljöbalken, MB. Av 16 kap. 12 § MB framgår att beslut får överklagas bl.a. av den som beslutet angår om avgörandet har gått honom eller henne emot. Bestämmelsen anger således vem eller vilka som har rätt att överklaga ett beslut enligt miljöbalken.

Skuruparkens Stugförening har ombetts att visa på vilket sätt föreningen anser sig vara berörd av det överklagade beslutet. Något svar har emellertid inte kommit in.

Enligt Länsstyrelsens mening kan det av handlingarna i ärendet inte anses visat att det överklagade beslutet angår Skuruparkens Stugförening på det sätt som avses i 16 kap. 12 § MB. Föreningens överklagande ska därför avvisas.

Fråga om handläggningen inför beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 7 kap. 4 § MB följer att ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Av 24 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. följer bl.a. att kommunen, innan den fattar beslut om att förklara ett område som naturreservat, ska förelägga ägare och innehavare av särskild rätt till marken att inom viss tid yttra sig över förslaget. Vidare framgår att tiden inte får sättas kortare än en månad samt att föreläggandet ska delges.

Vid tidpunkten för samrådet av det förnyade förslaget till naturreservat gällde den äldre delgivningslagen (1970:428) samt den äldre delgivningsförordningen (1979:101).

Enligt 16 § andra stycket 1 äldre delgivningslagen får kungörelsedelgivning användas om ett stort antal personer ska delges och det skulle innebära större kostnad och besvär än som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

delgivningen att överbringa handlingen eller meddelande enligt 6 § andra stycket till var och en av dem.

Enligt 17 § äldre delgivningslagen sker kungörelsedelgivning genom att handlingen hålls tillgänglig viss tid hos myndigheten eller på plats, som myndigheten bestämmer, och genom att meddelande härom och om handlingens huvudsakliga innehåll införs i Post- och Inrikes Tidningar och ortstidning eller endera av dessa inom tio dagar från beslutet om kungörelsedelgivning.

Av 11 § äldre delgivningsförordningen följer att om myndigheten beslutar att kungörelsedelgivning ska ske, ska dagen för beslutet antecknas i delgivningsförteckning, dagbok eller motsvarande förteckning.

Av 19 § tredje stycket äldre delgivningslagen följer att delgivning enligt 17 § har skett på tionde dagen efter beslutet om kungörelsedelgivning under förutsättning att det blivit fullgjort som föreskrivs i paragrafens första stycke.

Länsstyrelsens bedömning

Av handlingarna i ärendet framgår följande. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 22 september 2010, § 262, att genomföra samråd med berörda mark- och stugägare rörande det omarbetade förslaget till naturreservatet Skuruparken. Meddelande om detta infördes i dagstidningarna Dagens Nyheter samt Svenska dagbladet den 11 oktober 2010. Av meddelandet framgår under rubriken Samrådstid att förslaget finns utställt från den 11 oktober 2010 till och med den 8 november 2010. Vidare framgår av meddelandet att synpunkter och kommentarer till förslaget ska insändas till kommunen senast den 8 november 2010.

Länsstyrelsen konstaterar att antalet personer som kan anses berörda av det föreslagna naturreservatet är relativt stort – enbart antal arrendatorer uppgår till ca 70 st. Med hänsyn till kostnaden för att överbringa delgivningen till var och en samt med hänsyn till ändamålet med delgivningen finner Länsstyrelsen att det i och för sig är försvarligt att i sammanhanget använda sig av kungörelse för att delge de berörda. Vad Britt Sjölund anför i denna del föranleder ingen annan bedömning.

Britt Sjölund anför även att hela det aktuella förslaget inte fanns tillgängligt vid hennes besök på Nacka stadshus samt biblioteket i Forum Nacka. Nacka kommun har inte bestritt dessa uppgifter. Enligt Länsstyrelsen mening kan det därmed ifrågasättas om det omarbetade förslaget till naturreservat har funnits tillgängligt på så sätt som föreskrivs i 17 § äldre delgivningslagen för de sakägare som har haft rätt att yttra sig enligt 24 § förordning om områdesskydd.

Länsstyrelsen kan därutöver konstatera att såvitt framgår av handlingarna i ärendet har inte något formellt beslut fattats om att kungörelsedelgivning ska ske på det sätt som avses i äldre delgivningslagen. För det fall nämndens beslut den

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

22 september 2010 ska anses vara ett sådant beslut, har det meddelande som infördes i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet den 11 oktober 2010 inte införts inom tio dagar från beslutet. Av handlingarna i ärendet framgår inte att kungörelse införts i annan sådan tidning som stadgas i 17 § äldre delgivningslagen inom denna tid. Av handlingarna i ärendet framgår inte heller att något beslut om kungörelsedelgivning har antecknats i delgivningsförteckning, dagbok eller motsvarande förteckning. Länsstyrelsen finner att förfarandet således inte har uppfyllt bestämmelserna i 17 § äldre delgivningslagen samt 11 § äldre delgivningsförordningen.

Mot bakgrund av detta och bestämmelserna i 19 § äldre delgivningslagen finner Länsstyrelsen att berörda sakägare inte har delgivits förslaget till naturreservat på det sätt som krävs enligt 24 § förordning om områdesskydd m.m. Det är ett oeftergivligt krav att sakägare – innan ett beslut om naturreservat fattas – i enlighet med 24 § förordning om områdesskydd m.m. delges föreläggande att yttra sig.

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen att kommunens handläggning av ärendet inför beslutet att förklara det aktuella området för naturreservat uppvisar formella brister av så allvarlig natur att det överklagade beslutet ska upphävas. Kommunfullmäktiges beslut att förklara det område som är benämnt Skuruparken som naturreservat ska därför upphävas och ärendet ska återförvisas till kommunen för fortsatt handläggning.

Länsstyrelsen får därutöver påtala att enligt 24 § förordning om områdesskydd får tiden för ett yttrande inte sättas kortare än en månad. Enligt 1 § lag (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid ska – då tid räknas efter månad – slutdagen vara den som genom sitt tal i månaden motsvarar den från vilken tidräkningen börjas

Fråga om det interimistiska förbudet

Tillämpliga bestämmelser

Av 7 kap. 24 § första stycket MB följer bl.a. att när en fråga har väckts om att ett område ska skyddas som naturreservat får kommunen för viss tid, dock högst tre år, meddela förbud mot att sådana åtgärder vidtas utan tillstånd som berör området och som strider mot syftet med det tilltänkta skyddet.

Ett sådant förbud ska gälla omedelbart även om det överklagas. Det framgår av 7 kap. 24 § andra stycket MB.

Av förarbetena till 7 kap. 24 § MB anförs bl.a. följande (Prop. 1997/98:45 s 96 f).

Paragrafen ger möjlighet att genom ett interimistiskt förbud skydda vissa områden eller föremål som avses att skyddas enligt detta kapitel. Den kan användas inte bara när ett tidigare oskyddat område skall skyddas utan även när föreskrifterna för ett redan skyddat område skall ändras. Ett interimistiskt förbud hindrar att det planerade skyddet omintetgörs genom åtgärder under den tid som går åt till att utforma det definitiva skyddet.

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

...

Interimistiska förbud innebär att vissa åtgärder inte får vidtas utan tillstånd. Förbuden bör i regel vara specificerade till vissa åtgärder, exempelvis avverkning. Förbuden kan avse åtgärder som är underkastade tillståndsplikt även enligt annan lagstiftning, t.ex. bebyggelse.

. . .

Interimistiska förbud kan givetvis upphävas. Någon särskild bestämmelse behövs inte om detta. Om det står klart att något definitivt skydd inte kommer att skapas skall myndigheten givetvis besluta om att häva det interimistiska förbudet omedelbart.

Enligt 7 kap. 25 § MB ska vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att bestämmelsen i 7 kap. 24 § MB ger den beslutande myndigheten en rätt att under den tid som ett ärende bereds förbjuda de åtgärder som strider mot syftet med det tänkta reservatet. Ett sådant förbud kan meddelas vid vilken tidpunkt som helst i beredningen, enligt ordalydelsen i bestämmelsen redan så tidigt som när frågan om skydd har väckts.

Av utredningen i ärendet framgår att det aktuella området hyser höga natur- och kulturvärden. De av kommunen beslutade interimistiska föreskrifterna avser förbud mot åtgärder som, om de utförs, kan komma att äventyra eller förstöra de naturvärden som finns i området. Länsstyrelsen finner därför att Nacka kommun har haft fog för att besluta om de angivna förbuden i avvaktan på ett slutligt ställningstagande om skydd för området.

Länsstyrelsen noterar att kommunen i sitt beslut inte har tidsbegränsat det interimistiska förbudet på det sätt som föreskrivs i 7 kap. 24 § MB. Länsstyrelsen finner därför att beslutet i denna del bör ändras på så sätt att förbudet ska gälla i tre år från det överklagade beslutet, dvs. till den 12 december 2014. Då kommunens beslut om naturreservat enligt ovan har upphävts bör det förtydligas att det interimistiska förbudet ska gälla inom det område som kommunen avsåg skulle utgöra naturreservat, se bilaga 2.

Sammantaget finner Länsstyrelsen att det inte framkommit något som, vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, utgör skäl att, utöver ovan nämnda ändring vad gäller tiden för förbudets giltighet, ändra kommunens beslut. Överklagandena ska därför avslås i denna del.

Det kan i sammanhanget noteras att det inte, på det sätt som föreskrivs 24 § förordningen om områdesskydd, finns någon skyldighet att förelägga sakägare att yttra sig inför ett beslut om interimistiskt förbud.

Datum 2013-09-13 Beteckning 5051-38144-2011 5051-1101-2012 5051-1103-2012 5051-1105-2012

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet.

I handläggningen av ärendet har deltagit länsassessor Lena Schönning, beslutande, miljöhandläggare Örjan Hallnäs och länsassessor Jörgen Warstrand, föredragande.

Lena Schönning

Jörgen Warstrand

Bilagor:

- 1. Utdrag ur föreskrifter för Naturreservatet Skuruparken
- 2. Karta över området för det interimistiska förbudet
- 3. Överklagandehänvisning

Sändlista:

JM AB, Ombud: Viveca Dahlin, Landahl Advokatbyrå KB, Box 5209, 102 45 STOCKHOLM

Michael Schatz, Krukmakarbacken 4 B, 118 53 STOCKHOLM Skuruparkens Stugförening, c/o Staffan Åberg, Sätertäppan 1, 113 30 STOCKHOLM

Britt Sjölund, Gyllenstiernas väg 9, 183 56 TÄBY Nacka kommun, 131 81 NACKA Bilage 1 Lans Lyvelsen: Stockholms beslut 2013 29-13, 4031-38144-2011 in fl

FÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 § miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna gäller inte för arbetsföretag som krävs för åtgärder som framgår av till naturreservatsbeslutet hörande skötselplan.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normal drift och underhåll av väg 222.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Zoner framgår av beslutskarta.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

- A1. uppföra byggnad eller anläggning annat än sådana med tillstånd enligt föreskrift A11.
- A2. använda kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel med undantag av kemisk bekämpning av jättebjörnloka.
- A3. anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar.
- A4. anordna störande verksamhet som t.ex. motorbana eller skjutbana.
- A5. anlägga bryggor och hamnar eller att hårdgöra stränder annat än sådana med tillstånd enligt föreskrift A11.
- A6. uppföra stängsel eller andra hägnader med undantag av stängsel för betesdjur.
- A7. ta bort död ved från grova träd. Undantag från gäller för säkerhetsåtgärder i anslutning till kör- och gångvägar, samt för att flytta död ved till annan plats med gamla ekar.
- A8. plantera ut för trakten främmande växt- eller djurarter i mark och vatten.
- A9. skogsplantera öppen mark.
- A10. avverka eller utföra andra skötselåtgärder annat än vad som framgår av skötselplanen.

Inom Zon 1 är det förbjudet och inom zon 2 är det efter tillstånd tillåtet att

- A11. uppföra eller förändra mindre byggnad eller anläggning som är kopplad till syftet med reservatet, till exempel kafé, allmän brygga eller informationscentra.
- A12. anlägga ny ledning i mark, vatten eller luft. Framtida naturgasledning får dock anläggas i enhet med kommunens översiktsplan.
- A13. anlägga belysningsanläggning utöver vad som anges på skötselplanekartan.
- A14. anordna upplag inklusive snöupplag annat än i samband med skötsel av området och dess anläggningar.
- A15. förändra områdets permanenta topografi, ytförhållanden eller avrinningsförhållanden, till exempel genom att gräva, spränga, borra, dika, schakta, muddra eller fylla ut. Återställande av tidigare öppen bäckfåra i väster får dock utföras.
- A16. anlägga bilväg, parkering, gångväg, cykelväg eller ridstig eller asfaltera befintlig grus väg utöver vad som anges på skötselplanekartan. Gångvägar som funnits i den historiska engelska landskapsparken får dock återställas och framtida spårväg i tunnel får anläggas i enhet med kommunens översiktsplan.

· Rillege 2 Lanstynelsen i Stackholms beslut 2013-09-13, 505/-38144-201 mfl

